

Sygn. akt IX Ga 551/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie : Sędzia Sądu Okręgowego Liliana Stępkowska

Sędzia Sądu Okręgowego Beata Błotnik

Protokolant : Agnieszka Olszewska-Judin

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2016 roku w L.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko K. B.

o 61.202 złote z ustawowymi odsetkami

na skutek apelacji pozwanego K. B. od wyroku z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie VIII GC 2306/13 Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego K. B. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1.200 (tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO L. S. SSO P. G. SSO B. Błotnik

IX Ga 551/15

UZASADNIENIE

Powództwo dotyczyło zasądzenia od pozwanego K. B. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 61.202 złote z odsetkami ustawowymi od dnia 9 lutego 2012 roku tytułem dopłaty ceny z tytułu dostarczenia urządzeń do hodowli drobiu ujętej w fakturze wystawionej w dniu 25 stycznia 2012 roku nr (...).

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 17 kwietnia 2013 roku w całości i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.217,27 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 16.778 złotych od dnia 9 lutego 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 24.439,27 złotych od dnia 14 września 2012 roku do dnia zapłaty, jak też z kosztami procesu w wysokości 3.183 złote; w pozostałej części powództwo oddalił.

Jako przesłanki swojego rozstrzygnięcia wskazał, że pozwany prowadzący działalność gospodarczą pod formą A-complex” przyjął ofertę powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nr 11-1205a z dnia 19 grudnia 2011 roku i zawarł umowę na wykonanie wyposażenia hali do hodowli kurczaka za cenę 28.756 euro. Na poczet tej należności pozwany uiścił powódce w dniu 21 grudnia 2011 roku kwotę 10.000 euro.

W styczniu 2011 roku odebrał od pozwanej urządzenia z systemu karmienia i pojenia za kwotę 95.202 złotych brutto i powódka wystawiła fakturę nr (...). Biorąc pod uwagę tabelę średniego kursu NBP z daty płatności faktury wynoszący w dniu 8 lutego 2012 roku 4,1710 złotych, kwota brutto wyniosła 22.824,74 euro, zaś netto – 18.556,70 euro. Pozwany zapłacił na poczet tej faktury w dniu 31 stycznia 2012 roku kwotę 34.000 złote, nie uiszczył pozostałej należności i aby móc odebrać od powódki szafę sterującą do systemu we wrześniu 2012 roku, w dniu 14 września 2012 roku pisemnie zobowiązał się do uregulowania zaległej faktury numer (...) wystawionej w dniu 25 stycznia 2012 roku. W związku z brakiem płatności, powódka zwróciła się do firmy windykacyjnej (...) w G., która w dniu 6 listopada 2012 roku wezwała pozwanego mailem do natychmiastowej płatności w terminie 3 dni kwoty z faktury (...) w wysokości 67.807 złotych, w tym kwoty odsetek ustawowych w wysokości 6.602 złote.

W odpowiedzi na to pozwany w dniu 27 listopada 2012 roku wysłał wiadomość e-mail do (...) wraz załącznikiem w postaci niepodpisanego przez pozwanego harmonogramu spłat kwoty 67.807 złotych w ratach poczynając od kwoty 5.000 złotych płatnej do dnia 29 listopada 2012 roku. Jednocześnie pozwany prosił o pomoc w sprzedaży dwóch nagrzewnic z wyżej wskazanej faktury (...) 80, co miało zmniejszyć zadłużenie o 3.400 euro. Pozwany w rozmowach telefonicznych z pracownikiem (...) M. L. składał ustnie deklarację spłaty należności obiecując, że zorganizuje pieniądze. Żadna wpłata jednak nie nastąpiła. W związku z tym dnia 5 lutego 2013 roku (...) wezwała pozwanego listem poleconym do zapłaty należności z faktury wraz z odsetkami ustawowymi. Swoich ustaleń Sąd Rejonowy dokonał na podstawie wskazanych dokumentów oraz zeznań świadków M. F. (1) i M. L., przy czym odmówił wiary zeznaniom pozwanego, bowiem pozostawały one w sprzeczności z materiałem dowodowym.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał zasadność powództwa do kwoty 41.217,27 złotych należności głównej i odsetek od kwoty 16.788 złotych od dnia 9 lutego 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 24439,27 złotych od dnia 14 września 2012 roku do dnia zapłaty. Sąd I instancji uznał, że strony łączyła umowa o dzieło w sytuacji, gdy pozwany zamówił u powódki system wyposażenia hali do hodowli kurczaka za cenę 28.756 euro przyjmując przygotowaną dla niego ofertę z dnia 19 listopada 2011 roku nr 11-1205a. W ocenie Sądu Rejonowego w sprawie brak jest dowodu, by pozwany odebrał on tylko część urządzeń, to znaczy te, które wskazane są w fakturze nr (...), natomiast potwierdzenie przyjęcia oferty było uiszczenie zaliczki w dniu 21 grudnia 2011 roku w wysokości 10.000 euro. Wprawdzie w treści faktury wskazano nazwę towaru jako urządzenia drobiarskie - system karmienia i pojenia, jednakże porównując kwotę do zapłaty za te urządzenia 95.202 złotych brutto, co daje według tabeli średniego kursu NBP z dnia płatności faktury kwotę brutto 22.824,74 euro, zaś netto 18.556,70 euro, z cenami poszczególnych urządzeń z oferty 11-1205a, to kwota netto faktury jest wyższa niż ceny samego systemu karmienia i pojenia określone w ofercie, bo ta wynosi 8.777,87 euro netto, co po kursie z daty sprzedaży dawałoby kwotę 36.608,87 złotych netto, a brutto – 45028,91 złotych. Okoliczność ta uzasadnia wniosek, że pozwany odebrał od powódki także inne systemy z oferty, aniżeli tylko urządzenia do systemu karmienia i pojenia, stąd kwota z tej faktury. To, że pozwany odebrał także inne urządzenia z oferty z dnia 19 listopada 2011 roku, które skutecznie funkcjonować mogły tylko z urządzeniem sterującym pozwala na wniosek, że konieczna był pozwanemu szafa sterująca do tego systemu. Dlatego też we wrześniu 2012 roku szafę tę od powódki odebrał. Aby móc odebrać powyższą szafę zobowiązał się pisemnie wobec powódki do uregulowania zaległej faktury numer (...). Fakt odbioru od powódki także systemu ogrzewania, choć nie wpisano tego do faktury, potwierdza również treść maila pozwanego wysłanego w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty w dniu 27 listopada 2012 roku do (...), gdzie pozwany prosił o pomoc w sprzedaży dwóch nagrzewnic z faktury (...), co miało zmniejszyć zadłużenie o 3.400 euro. Z powyższego wynika, że powódka wywiązała się ze swoich obowiązków wynikających z zawartej między stronami umowy, natomiast pozwany nie wywiązał się w całości z obowiązku zapłaty. Pozwany na poczet zapłaty za wykonanie przez powódkę wyposażenia hali do hodowli drobiu zapłacił 10.000 euro w dniu 21 grudnia 2011 roku, co po kursie NBP z tego dnia w wysokości 4,4424 złote daje kwotę 44.424 złote, oraz w dniu 31 stycznia 2012 roku kwotę 34.000 złote, co łącznie daje 78.424 złote, natomiast za odebrane urządzenia powinien zapłacić 119.641, 27 złotych licząc po kursie euro z daty sprzedaży 8 lutego 2012 roku. Stąd też do zapłaty pozostaje kwota 41.217,27 złotych netto. Odsetki ustawowe zasądzone zostały na podstawie art.481§1 i 2 kc od kwoty niezapłaconej z faktury (...) od dnia następnego po dacie wymagalności oraz od kwoty 24.439,27 złotych należnej od dnia odbioru szafy sterującej we wrześniu 2012 roku. Pozostała kwota roszczenia była nieuzasadniona, bowiem powódka bezzasadnie nie zaliczyła pozwanemu kwoty 10.000 euro, co na datę jej zapłaty stanowiło kwotę 44.428 złotych. Orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o

art.98§1,2,3 kpc i art.100 kpc i w wyniku stosunkowego rozdzielenia wszystkich kosztów do uwzględnionego w części powództwa.

W apelacji pozwany zaskarżył ten wyrok w części uwzględniającej powództwo ponad kwotę 16.778 złotych oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i wniósł o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 16.778 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2012 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu za obie instancje, zarzucając naruszenie :

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art.6 kc poprzez błędne uznanie, że umowa stron obejmowała wszystkie składniki wyposażenia hali do hodowli kurczaka wymienione w ofercie 11-1205a z dnia 19 listopada 2011 roku, pomimo, że okoliczność ta nie została udowodniona zgodnie z wymogami art.6 kc;

- art. 321 § 1 kc przez wydanie orzeczenia ponad zgłoszone żądanie pozwu;

- art. 328 § 2 kpc poprzez nie wskazanie w treści orzeczenia przyczyn odmowy waloru dowodowego zeznaniom pozwanego o ograniczenie się jedynie do stwierdzenia, iż nie znajduje potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie;

- art. 207 § 6 kpc przez dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. G. pomimo istnienia podstaw do jego pominięcia.

W odpowiedzi na apelację powódka podtrzymała swoje stanowisko na temat zasadności powództwa wnosząc o oddalenie apelacji oraz o przyznanie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych opłaty 17 złotych za pełnomocnictwo.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja, w świetle podnoszonych w niej zarzutów, nie prowadziła do uwzględnienia sformułowanych w niej wniosków.

W tym miejscu należy wskazać, że prawidłowe są ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz dokonana przez ten Sąd ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a Sąd Okręgowy w całości te ustalenia faktyczne i ocenę dowodów podziela. Sąd Okręgowy podziela również dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę prawną ustalonych okoliczności faktycznych.

Odnosząc się do podniesionych przez skarżącego zarzutów, Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska skarżącego co do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 6 k.c. Uzasadniając powyższy zarzut skarżący wskazał, że Sąd Rejonowy niesłusznie uznał za udowodniony fakt, że umowa stron obejmowała wszystkie składniki wyposażenia hali do hodowli kurczaka wymienione w ofercie 11-1205a oraz że w związku z tym odebrał od powoda całość urządzeń zawartych w jej treści. W ocenie Sądu Okręgowego argument ten nie znajduje uznania. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do przeciwnych ustaleń. Odnosząc się do wykładni art. 233 § 1 wskazać należy, iż jego naruszenie polega na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny albo że wiarygodności i mocy dowodowej jest pozbawiony. Prawidłowe postawienie zarzutu obrazu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania konkretnych zasad, które sąd naruszył i dowodów, przy ocenie których do naruszenia takiego doszło (tak orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 stycznia 2016 roku I ACa 881/15). Natomiast zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Należy podkreślić, iż obowiązkiem powoda jest przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). W realiach niniejszej sprawy wskazać należy, za trafne ustalenia Sądu Rejonowego, iż powód w należyty sposób udowodnił swoje roszczenie. Pierwszym argumentem przemawiającym za prawidłowością ustaleń jest fakt, że pozwany wezwany do zapłaty należności uznał swój dług. Jak wskazuje się w orzecznictwie uznanie długu ma w sferze procesu cywilnego znaczenie dowodowe w tym sensie, że wierzyciel przedstawiający dowód uznania długu przez dłużnika nie musi już wykazywać w inny sposób istnienia swej

wierzytelności, natomiast dłużnika obciąża wówczas powinność wykazania, że uznana wierzytelność w rzeczywistości nie istnieje, lub istnieje w mniejszym wymiarze (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 2013 r., I ACa 783/13, por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 listopada 2015 r. I ACa 635/15). Sąd Okręgowy podziela powyższą argumentację. Ponadto w niniejszej sprawie uznanie długu nie było jedynym dowodem potwierdzającym prawidłowość ustaleń Sądu I instancji. Dodatkowym potwierdzeniem słuszności ustaleń Sądu Rejonowego są dowody w postaci faktury VAT oraz zeznań świadków M. F. (2) oraz M. L.. W tych okolicznościach słusznie uznano podnoszone okoliczności za udowodnione. Stąd też ciężar udowodnienia przeciwnych ustaleń został przeniesiony na pozwanego. Jednakże oprócz zaprzeczenia powyższym okolicznościom, pozwany skarżący nie udowodnił w sposób należyty podnoszonych przez siebie okoliczności. Skoro więc jak twierdził pozwany umowa stron nie obejmowała wszystkich składników wyposażenia hali do hodowli kurczaka, a pozwany uznał dług, powinien przywołane okoliczności udowodnić, wskazując dowody na poparcie swoich twierdzeń. Na tle powyższego mając na względzie zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, słusznie Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom pozwanego. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał ustalenia Sądu Rejonowego za prawidłowe.

Kolejny z podniesionych zarzutów dotyczył naruszenia przepisu art. 321 § 1 k.p.c. W ocenie skarżącego Sąd Rejonowy wydał orzeczenie ponad żądanie pozwu. Jednocześnie w zarzucie tym pozwany nie wskazał w jakiej części ani w jakim zakresie Sąd orzekł ponad żądanie. Odnosząc się bezpośrednio do powyższego zarzutu, w ocenie Sądu Okręgowego jest on nietrafny. Dokonując całościowej analizy wydanego orzeczenia stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy nie orzekł ponad żądanie stąd też powyższy zarzut uznać należało za bezzasadny.

W apelacji pozwany zarzucił także zaskarżonemu wyrokowi naruszenie dyspozycji art. 328 § 2 k.p.c. Po przeprowadzeniu postępowania apelacyjnego również ten argument nie zasługuje na uwzględnienie. Pozwany zarzucił brak w treści uzasadnienia orzeczenia (a nie jak w apelacji w treści samego orzeczenia) wskazania przyczyn odmowy przyznania waloru dowodowego zeznaniom pozwanego poprzez ograniczenie się do stwierdzenia, iż nie znajdują one potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Idąc tokiem ustalonej linii orzeczniczej w przypadku powyższego przepisu zarzut może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych przypadkach. Dotyczy to sytuacji w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia. O skutecznym jego zaskarżeniu można mówić tylko wtedy, gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej muszą być tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 roku, V CSK 671/14, por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 sierpnia 2015r., I ACa 199/15; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 czerwca 2015 r., I ACa 388/15). W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja nie miała w niniejszej sprawie miejsca. Przyznać trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób zdawkowy, wskazał dowody którym nie dał wiary oraz przyczynę tych ustaleń. Jednakże, nie jest to argument mogący prowadzić do podważenia prawidłowości całokształtu powyższego orzeczenia. Przede wszystkim w uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd I instancji prawidłowo wskazał dowody którym na podstawie których ustalił stan faktyczny, powody dla których dał im wiarę ze wskazaniem powodów dlaczego uznał je za wiarygodne. W konsekwencji konfrontując powyższe ustalenia z oceną zeznań pozwanego ustalenia Sądu Rejonowego nie budzą wątpliwości stąd uznać je należy za przeprowadzone w pełni prawidłowo.

Ostatni przywołany przez skarżącego zarzut dotyczył naruszenia dyspozycji art. 207 § 6 k.p.c. stanowiący, że sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Przy wykładni art. 207 § 6 k.p.c. należy mieć na względzie treść przepisu art. 217 § 1 k.p.c. dającego prawo stronie do przytaczania okoliczności faktycznych i dowodów na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej aż do zamknięcia rozprawy. W tym świetle unormowanie zawarte w art. 207 § 6 k.p.c. stanowi wyjątek od ogólnej zasady, co powoduje, że należy je stosować wyłącznie w ściśle określonych wypadkach, których dotyczy. Niemniej jednak strona może w postępowaniu złożyć pismo obejmujące wnioski dowodowe bez

stosownego zezwolenia sądu w każdym czasie (tj. nie narażając się na zwrot pisma), zaś to czy wnioski te będą przez sąd uwzględnione zależy od wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 207 § 6 k.p.c. (tak, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 11 czerwca 2014r., I ACa 269/14). Skarżący w niniejszej sprawie zarzucił, iż Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dopuścił dowód z przesłuchania strony osoby J. G., pomimo jego niestawiennictwa na wcześniejszej rozprawie. W ocenie Sądu Okręgowego wezwanie strony do osobistego stawiennictwa nie doprowadziło do przedłużenia postępowania, z uwagi na to że Sąd na rozprawie w dniu 17 grudnia 2014 roku przesłuchał nie tylko stronę ale i świadka. Zważywszy na powyższe wyznaczenie kolejnej rozprawy było uzasadnione. Ponadto powołując się na naruszenie powyższego przepisu pozwany uzasadnił, że Sąd I instancji przesłuchując w charakterze strony powoda naruszył zasadę kontrydiktoryjności, faworyzując przy tym jedną ze stron. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się naruszenia tejże zasady. Przede wszystkim ocenić należy, iż przesłuchanie J. G. w charakterze strony było konieczne do ustalenia istotnych okoliczności niniejszej sprawy. Nieprzesłuchanie strony doprowadziłoby tym samym do złamania zasady kontrydiktoryjności. Przeciwnie więc do twierdzeń skarżącego przesłuchanie J. G. zapewniło realizację zasady równości stron w procesie a nie było jej naruszeniem. Zauważyć przy tym należy, że zachowanie uprawnień do kwestionowania uchybień procesowych sądu w dalszym toku postępowania, zatem również w postępowaniu odwoławczym, wymaga zgłoszenia zastrzeżenia określonego w art.162 kpc, którego skuteczność zależy, obok zachowania terminu prekluzyjnego, od wskazania na czym uchybienie polega w odniesieniu do naruszenia konkretnych przepisów prawa (tak też orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 roku w sprawie VCSK 237/06 – LEX 201179, Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 września 2015 roku w sprawie IACA 704/15 – LEX 1934445), czego zastrzeżenie wciągnięte do protokołu rozprawy z dnia 17 grudnia 2014 roku (k.221) nie realizuje. Bez względu na to, wskazany w zarzucie przepis art.207§6 kpc jako dotknięty naruszeniem we wskazany w apelacji sposób, nie dotyczy sposobu i terminu przeprowadzenia dowodu przez sąd, bowiem jego rola polega na ograniczeniu inicjatywy dowodowej stron do ram tam określonych; nie może on stanowić zatem podstawy zarzutu dotyczącego przeprowadzenia dowodu, gdy doszło już do jego dopuszczenia, zaś w przypadku dowodu z przesłuchania stron, to art.302§1 kpc stanowić może podstawę do ograniczenia tego dowodu, do którego to uregulowania skarżący nie odnosił się.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 §1 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego, zważywszy na jego wynik orzekł w oparciu o art.98§1 kpc, zaś należność z tego tytułu objęła, w myśl art.98§3 kpc w zw. z art.99 kpc, wynagrodzenie radcy prawnego (§13 ust.1 pkt 1 w zw. z §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych...). Wprawdzie autorem apelacji jest inny pełnomocnik ustanowiony w postępowaniu apelacyjnym, jednakże jako drugi z pełnomocników występujących równoległe na tym etapie postępowania, bowiem radcy prawnemu T. C. pełnomocnictwo nie zostało odwołane (k.228) – tak też orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku w sprawie IIICZ 35/11 – LEX 897946); nadto, zgodnie z art.98§1 kpc, do kosztów procesu należą wydatki jednego adwokata, zatem umocowanie kolejnego pełnomocnika obok dotychczasowego nie prowadzi do obciążenia strony przegranej wydatkiem na opłatę od drugiego pełnomocnictwa.

SSO L. S. SSO P. G. SSO B. Błotnik